

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА
Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
з дисципліни «**Міжнародні організації**»

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
освітня програма	"Міжнародні відносини та регіональні студії",
вид дисципліни	за вибором
факультет	міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Укладач: канд. екон. наук Панова І.О.

2022/2023 навчальний рік

1. Навчальний контент:

Тема 1. Міжнародні організації в системі регулювання міжнародних економічних відносин.

Сутність поняття «міжнародної організації». Чинники утворення. Критерії типізації міжнародних організацій та характерні риси організацій відповідних типів. Організаційно-функціональна структура міжнародних організацій: мета, сфера компетенції, функції, механізми прийняття рішень та їх виконання. Класифікація міжнародних організацій за ступенем інтеграції (зона преференційної торгівлі, зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний союз). Прийняття рішень у міжнародних організаціях. Механізми впливу міжнародних організацій на країни-члени.

Тема 2. Організація Об'єднаних Націй (ООН) та міжнародне економічне співробітництво.

Мета, цілі й принципи діяльності. Членство в ООН. Організаційно-функціональна структура ООН. Головні органи: Генеральна Асамблея (ГА), Рада безпеки (РБ), Економічна і соціальна рада (ЕКОСОП), Рада з опіки (РО) Міжнародний суд, Секретаріат. Регіональні комісії ООН. Європейська економічна комісія (ООН/ЕЕК), Економічна і соціальна комісія для Азії і Тихого океану (ЕСКАТО), Економічна і соціальна комісія для Західної Азії (ЕСКАЗА), Економічна комісія для Латинської Америки і країн Карибського басейну (ЕКЛАК), Економічна комісія для Африки (ЕКА).

Фонди, програми і робочі органи ООН: Фонд розвитку інвестицій, Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД), Програма розвитку ООН (ПРООН), Програма з навколишнього середовища (ЮНЕП), Всесвітня продовольча програма (ВВП) та ін.

Спеціалізовані установи ООН: Міжнародна організація праці (МОП), Продовольча і сільськогосподарська організація (ФАО), Організація з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), Організація з промислового розвитку (ЮНІДО). Автономні організації, пов'язані з ООН: Міжнародне агентство з атомної енергетики (МАГАТЕ), Міжнародна рада з контролю за наркотичними засобами, Міжнародний торговий центр (МТЦ), Всесвітня торгова організація (ВТО), Всесвітня організація з туризму (ВОТ).

Тема 3. Сучасні інтеграційні угруповання світу.

Західноєвропейська модель інтеграції. Європейський Союз (ЄС): цілі, принципи, структура діяльності. Рада Європи як міждержавна організація універсального характеру. Організація економічного співробітництва й розвитку (ОЕСР), Консультативні групи держав. Організації у рамках ЄС:

Європейське економічне співтовариство (ЄЕС –«спільний ринок»). Європейський валютний союз (Єврозона), Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ), Європейський економічний простір (ЄЕП). Регіональні економічні організації країн Західної і Східної Європи: Рада держав Балтійського моря (РДБМ), Організація Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС).

Економічна інтеграція держав американського регіону: Організація Американських держав (ОАД). Латиноамериканська економічна система (СЕЛА), Північноамериканська зона вільної торгівлі (НАФТА), Південний спільний ринок (МЕРКОСУР), Карибський спільний ринок (КАРІКОМ). Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН). АзіатськоТихоокеанське економічне співробітництво (АТЕС). Організація арабських країнекспортерів нафти (ОАПЕК). Спільний ринок Східної і Південної Африки (СРСПА), Митний та економічний союз Центральної Африки (МЕСЦА).

Тема 4. Міждержавні організації з регулювання економічних відносин на галузевому рівні.

Регулювання в галузі сільського господарства й продовольства: Продовольча й сільськогосподарська організація (ФАО), Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку (МФСР), Світова продовольча рада (СПР). Організація з регулювання в галузі промислового розвитку (ЮНІДО). Міжнародна агенція з атомної енергії (МАГАТЕ). Міжнародні організації у боротьбі з незаконним бізнесом (ФАТФ). Міжнародна організація праці (МОП): цілі, структура, членство.

Діяльність основних неурядових економічних організацій (Міжнародний Кооперативний альянс; Європейський діловий конгрес; Римський клуб; Дакарський клуб). Всесвітній економічний форум (Давос).

Тема 5. Міжнародні організації у сфері регулювання світової торгівлі.

Система міжнародних організацій з регулювання світової торгівлі. Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД). Комісія ООН з торгівлі і розвитку (ЮНСІТРАЛ). Міжнародний торговельний центр (МТЦ).

Основні напрями регулювання світової торгівлі. Міжнародні багатосторонні торговельні переговори (раунди). Створення Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ). Світова організація торгівлі (СОТ): організаційна структура, принципи діяльності. Процедури вступу до СОТ. Міжнародні організації з регулювання світових товарних ринків: Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД), Міжнародний торговий центр ЮНКТАД/ВТО (МТЦ), Північноамериканська зона вільної торгівлі (НАФТА), Південний спільний ринок (МЕРКОСУР), Спільний ринок Східної і Південної Африки (СРСПА), Митний та економічний союз Центральної Африки (МЕСЦА) тощо.

Тема 6. Міжнародні валютно-фінансові організації в системі наддержавного регулювання світового господарства

Цілі та функції міжнародних економічних організацій групи Світового банку. Міжнародний валютний фонд: основні цілі та напрями діяльності. Механізм кредитування та фінансування МВФ. Банк міжнародних розрахунків (БМР).

Тема 7. Міжнародні організації у сфері безпеки

Організація Північноатлантичного договору (НАТО). Цілі і принципи діяльності НАТО. Структура НАТО. Адаптація НАТО до постбіполярних геополітичних умов. Стратегічні концепції НАТО після закінчення “холодної війни”. Основні завдання та етапи миротворчої діяльності НАТО. Миротворча діяльність НАТО на Балканах, в Іраку, Афганістані та Дафурі. Антитерористичний напрям діяльності НАТО.

Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ.) Історія створення ОБСЄ. Цілі і принципи. Гельсінський Заключний Акт. Трансформування НБСЄ в ОБСЄ. Структура ОБСЄ. Основні напрями діяльності. Миротворча діяльність ОБСЄ. Місії ОБСЄ. Превентивна дипломатія ОБСЄ.

Інформаційна діяльність НАТО та ОБСЄ.

Тема 8. Проблеми та перспективи співробітництва України з міжнародними організаціями.

Еволюція розвитку відносин України з основними міжнародними економічними організаціями. Особливості сучасного етапу співробітництва України з ООН та економічними організаціями системи ООН. Україна і Світова організація торгівлі(СОТ). Співробітництво України з міжнародними валютно-фінансовими організаціями. Україна і МВФ. Діяльність Світового банку в Україні. Україна та ЄБРР. Відносини України з економічними організаціями галузевого напрямку (ЮНІДО, ЮНКТАД, МАГАТЕ, ВОТ). «Європейський вектор» економічної інтеграції України, перспективи співробітництва з країнами ЄС. Основні напрями співпраці України з НАТО.

Рекомендована література

Основна література

1. Асиметрія міжнародних відносин / за заг. ред. Г.М. Перепелиці. К.: вид. Дім «Стилос», 2015. 555 с.
2. Бауман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства пер. з англ. /
3. Бауман. – К. : Вид. дім « Києво-Могилянська академія», 2018. 109 с.
3. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. К., *Центр навчальної*

літератури, 2019. 416 с.

4. Дзьобань О.П. Національна безпека: світоглядні та теоретико-методологічні засади [моногр.] Х., Право, 2021. 776 с.
5. Загурська-Антонюк В. Ф. Міжнародна безпека у контексті глобалізації сучасного світу. *ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ. Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 13-14. С.103-109.
6. Зінченко В. В. Глобалізація і глобалістика: Навчальний посібник. Львів : «Новий Світ-2000», 2020. 428 с.
7. Конфлікти, що змінили світ / Наталя Іщенко (Гумба) та ін. Харків: «Фоліо», 2020. 192 с.
8. Концепт «Європа»: навч. посіб. / Ващенко А.В. та ін. Чернігів: Десна Поліграф, 2018. 296 с.
9. Країни світу і Україна: енциклопедія. В 5 т. – Т. 1: Північна Європа. Західна Європа. Південна Європа / Кудряченко А. І. (голова редкол.), Ткаченко В. М. (заст. голови редкол.), Бульвінський А. Г. (відп. секр.), Бессонова М. М., Богданович І. І., Гуменюк Б. І., Дудко І. Д., Зернецька О.В., Кривонос Р. А., Мартинов А. Ю., Метельова Т. О., Погорелова І. С., Солошенко В. В., Срібняк І. В., Яковенко Н. Л.; Наук. ред. А. Г. Бульвінський. ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України». – К.: Видавництво «Фенікс», 2017. 564 с.
10. Кучик О. С. Зовнішня політика України : підручник. Львів, 2018. 446 с.
11. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник / О. С. Кучик. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 411 с.
12. Куц Г.М. Концептуалізація понять «національна безпека» і «державна безпека» у політико-правовому дискурсі. Сучасне суспільство: політичні науки, соціологічні науки, культурологічні науки, збірник наукових праць. Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. Харків, 2020. Вип. 1 (20). С. 139-153.
13. Лісовський П.М. Міжнародні відносини: ментальність, геополітика, глобалізація: навч. посіб. К.: Кондор-Видавництво, 2017. 156 с.
14. Макар Ю. І. Україна в міжнародних організаціях : навч. посібник / за ред. Ю. І. Макара. Чернівці : Прут, 2017. 880 с.

15. Мельник Л. Г. Сучасні соціально-економічні тренди: досвід ЄС та практика України у світлі промислових революцій : монографія. Суми : Сум. держ. ун-т, 2021. 336 с.
16. Міжнародні відносини та світова політика [Електронний ресурс] : навчальний посібник. за заг. ред. О. М. Кузя. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с.
17. Міжнародні організації. Кредитно-модульний курс: 3-тє вид. перероб. та доп. Навч. посібн. / за ред. Козака Ю. Г., Ковалевського В. В., Логвінової Н. С. Київ.: ЦУЛ. 2018. 344 с.
18. Міжнародні організації : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, Н. С. Логвінової. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 344 с.
19. Міжнародні організації : навч. посіб. / укладачі: Т. В. Андросова, О. В. Кот, В. О. Козуб. вид. 2-ге, перероб. та доп. Харків. : ХДУХТ, 2018. 235 с.
20. Мокій А. І. Яхно Т.П., Бабець І. Г. Міжнародні організації : навч. посіб. Київ. : ЦУЛ, 2017. 280 с
21. Недбай В. В. Світова політика сучасності: навч. посіб. Миколаїв : Швець В. Д., 2017. 237 с.
22. Почепцов, Георгій. Фейк. Технології спотворення реальності. *ВД «Києво-Могиланська Академія»*, 2020. 224 с.
23. Примуш Р. Б. Система колективної безпеки як основа національної та міжнародної безпеки. *ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ. Інвестиції: практика та досвід*. 2022. №5 С.71-75.
24. Резнікова Н. В. Глобальні екологічні проблеми в сучасному світі: екологічна детермінанта міжнародних економічних відносин. Київ : Вістка, 2018. 216 с.
25. Румик І. І. Продовольча безпека держави: питання теорії, методології, практики: монографія. Київ : КРОК, 2020. 420 с.
26. Рущенко, Ігор. Війна цивілізацій: анатомія російсько-українського конфлікту. *ВД «Києво-Могиланська Академія»*, 2020. 436 с.
27. Стройко Т.В. Міжнародні організації: навч. посіб. Київ : КондорВидавництво, 2018. 250 с.

28. Фесенко М. В. Світ-система і її суб'єкти в глобальних політичних трансформаціях *Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки»*. – 2017. – № 15.
29. Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії. Київ : Наш формат. 2019. – 608 с.
30. Шергін С. Політологія міжнародних відносин. К: Центр навчальної літератури, 2019. 256 с.
31. Юхименко, Петро. Глобалізація та політика національної безпеки. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 408 с.
32. Ядерна безпека: міжнародний та національний вимір: монографія /за заг. ред. В.І. Розвадовського. Київ : КНТ, 2017. 223 с
33. Baylis J. *The Globalization of World Politics : An Introduction to International Relations* / J. Baylis. – 7-th ed. – Oxford, United Kingdom ; New York : Oxford University Press, 2017. – 610 p
34. Booth, Ken. *Theory of World Security*. Cambridge University Press. 2007. 489 p.
35. Chirico J. *Global Problems, Global Solutions: Prospects for a Better World* / J. Chirico. – Thousand Oaks : SAGE, 2018. – 648 p.
36. Elena Lazarou and Ionel Zamfir, with contributions from Sebastian Clapp, Angelos Delivorias, AlinaDobрева, Beatrix Immenkamp, Issam Hallak, Eric Pichon, Matthew Parry and Branislav Stanicek, Members' Research Service, EPRS(2022). *Peace and Security in 2022. Overview of EU action and outlook for the future*. P.83.
37. Hurd I. *International Organizations : Politics, Law, Practice*. 3 rd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2017. 310 p.
38. Fran, Bekkers, Hans, van der Louw, Patrick, Bolder (Jan. 1, 2019). Bianca Torossian *Substantiating the Defence Strategic Challenges*. Hague Centre for Strategic Studies. P. 56.
39. *International Organization and Global Governance* / T. G. Weiss, R. Wilkinson (eds.). 2 nd ed. London : Taylor & Francis Ltd, 2018. 778 p.
40. *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations* / J. Baylis, S. Smith, P. Owens (eds.). 7 th ed. Oxford : Oxford University Press, 2017. 610 p.
41. Peace Operations Training Institute. Fifth edition: 2022 by Major General

(Retired) Robert Gordon. P.179.

Допоміжна література

1. Буяджа С. Позитивний досвід правового регулювання боротьби з кіберзлочинністю в країнах ЄС. *Європейський політичний і правовий дискурс*. – 2017. – Vol. 4. – Iss. 4 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evrpol_2017_4_4_7.
2. Власюк О.С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики: Вибр. наук. праці. Київ : НІСД, 2016. 528 с.
3. Глобальна та національна безпека: підручник / за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
4. Єремєєва І.А. Проблеми трансформації міжнародних збройних конфліктів у сучасному світі. *Politicus*. – 2017. - №6. – С.128–131.
5. Кіссінджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті. К.: Наш Формат, 2018. – 320 с.
6. Коппель О., Пархомчук О., Міжнародні відносини ХХ ст. Навчальний посібник. Київ : Друкарський двір Олега Федорова. 2019. 390 с.
7. Ластовський В. Історія держави і права зарубіжних країн. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2017. 195 с.
8. Міжнародні регіональні процеси та зовнішньополітичні пріоритети / за ред. І. Горобець та ін. Київ : Дипломатична академія України при МЗС України. 2017. 436 с.
9. Панова І.О., Жеваго О.К. Історико-теоретичні аспекти дослідження формування зовнішньої політики Ісламської Республіки Іран. *«Проблеми економіки»* – 2022. – № 2.
10. Тіт О. Суспільні рухи як форма громадянського активізму в сучасній Україні. *Вісник Львівського ун-ту. Серія «філософсько-політологічні студії»* – 2019. – Вип. 24. – С. 204–211.
11. Хаас Р. Розхитаний світ: зовнішня політика Америки і криза старого ладу / пер. з англ. Микола Климчук. Київ: Основи, 2019. 375 с.
12. Шергін С. О.. Політологія міжнародних відносин: навчальний посібник. 2-е вид., випр. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2019.
13. International security in the frame of modern global challenges: Collection

of scientific works. – Mykolas Romeris University, Vilnius, 2018. 556 p

14. Steger M. B. Globalization : A Very Short Introduction / M. B. Steger. – 4th ed. – Oxford, United Kingdom ; New York, USA : Oxford University Press, 2017. 148 p.

**Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше
методичне забезпечення**

1. Офіційний сайт Європейського Союзу – <http://www.europa.eu.int>
2. Офіційний сайт Банку міжнародних розрахунків – <http://www.bis.org>
3. Офіційний сайт Світового банку – <http://www.world-bank.org>
4. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду – <http://www.imf.org>
5. Офіційний сайт ООН - <http://www.un.org>
6. Офіційний сайт Асоціації держав Південно- Східної Азії – <http://www.asean.org>
7. Офіційний сайт Агентства з ядерної енергетики – <https://www.iaea.org/>
8. Офіційний сайт Всесвітньої організації по туризму – <https://www.unwto.org/>
9. Офіційний сайт Міжнародної організації цивільної авіації – <https://www.un.org/en/>
10. Офіційний сайт Міжнародної морської організації <http://www.imo.org/en/Pages/Default.aspx>
11. Офіційний сайт Міжнародної фінансової корпорації – <http://www.ifc.org/>
12. Офіційний сайт Організації Чорноморського економічного співробітництва – <http://www.bsec-organization.org/>
13. Офіційний сайт Продовольчої і сільськогосподарської організації – <http://www.fao.org/>
14. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури – <http://www.unesco.org/>

2. Плани практичних(семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи:

Заняття 1. Міжнародні організації в системі регулювання міжнародних економічних відносин (семінар – 2 год.)

План семінару / Питання для обговорення

1. Передумови та причини створення міжнародних організацій.
2. Сутність та основні ознаки міжнародних організацій.
3. Класифікація міжнародних організацій.
4. Цілі, функції та основні напрями діяльності міжнародних організацій.
5. Що стало причиною створення міжнародних організацій?
6. Чому Україні необхідно бути учасником основних міжнародних організацій?
7. У чому полягають принципи, форми та методи зовнішньої політики держави?

Заняття 2. Організація Об'єднаних Націй (ООН) та міжнародне економічне співробітництво. (семінар – 2 год.)

План семінару / Питання для обговорення

1. Цілі, принципи та функції організацій системи ООН.
2. Організаційно-структурна побудова системи ООН.
3. Загальна характеристика основних міжнародних організацій системи ООН.
4. Охарактеризуйте діяльність України в Організації Об'єднаних Націй.

Заняття 3. Сучасні інтеграційні угруповання світу. (семінар – 2 год.)

План семінару / Питання для обговорення

1. Розкрити зміст понять:
  - Інтеграція;
  - інтеграційний процес;
  - інтеграційне об'єднання;
  - міжнародна торгівля.

2. Навести приклади сучасних інтеграційних угруповань.

Заняття 4. Міждержавні організації з регулювання економічних відносин на галузевому рівні. (семінар – 2 год.)

План семінару / Питання для обговорення

1. Охарактеризувати міждержавні організації з регулювання економічних відносин на галузевому рівні.
2. Розкрити сутність та значення.
3. Вміти порівнювати їх вплив на світові події.

Заняття 5. Міжнародні організації у сфері регулювання світової торгівлі (семінар – 2 год.)

План семінару / Питання для обговорення

1. Розкрити порядок організації та проведення міжнародного тендеру/аукціону.
2. Пояснити переваги від застосування окремих форм зовнішньої торгівлі.

Заняття 6. Міжнародні валютно-фінансові організації в системі наддержавного регулювання світового господарства (семінар – 2 год.)

План семінару / Питання для обговорення

1. Цілі та функції міжнародних економічних організацій групи Світового банку.
2. Міжнародний валютний фонд: основні цілі та напрями діяльності.
3. Механізм кредитування та фінансування МВФ.
4. Банк міжнародних розрахунків (БМР) та його роль в умовах глобалізації.

Заняття 7. Міжнародні організації у сфері безпеки (семінар – 2 год.)

План семінару / Питання для обговорення

1. Охарактеризувати механізми діяльності міжнародних організацій у системі забезпечення міжнародної безпеки.
2. Розкрити сутність понять та навести приклади:
  - інформаційна безпека;
  - кібербезпека;

- інформаційні загрози;
- тероризм.

Заняття 8. Проблеми та перспективи співробітництва України з міжнародними організаціями (семінар – 2 год.)

План семінару / Питання для обговорення

1. Охарактеризувати інтеграцію економіки України в глобальне господарство.
2. Проаналізувати проблеми та перспективи.
3. Надати оцінку зовнішньоекономічному сектору України.
4. Висвітлити вплив міжнародних фінансових організацій на економічний розвиток країни.

Завдання для самостійної роботи

з дисципліни «Міжнародні організації»

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи (доповіді)	Кількість годин
1	Тема 1. Міжнародні організації в системі регулювання міжнародних економічних відносин Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	6
2	Тема 2. Організація Об'єднаних Націй (ООН) та міжнародне економічне співробітництво. Опрацювання лекційного матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки семестрової контрольної роботи з дисципліни та до підсумкового семестрового контролю	6
3	Тема 3. Сучасні інтеграційні угруповання світу. Написати есе на тему: «Вплив сучасних інтеграційних угруповань на економічні показники країни». Кожен здобувач вищої освіти самостійно обирає державу для написання роботи.	6
4	Тема 4. Міждержавні організації з регулювання економічних відносин на галузевому рівні. Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	6
5	Тема 5. Міжнародні організації у сфері регулювання світової торгівлі. За допомогою лекційного матеріалу, даних міністерства економіки України, митної служби та статистичних даних офіційного сайту Держкомстату України оцінити стан зовнішньої торгівлі України	6
6	Тема 6. Міжнародні валютно-фінансові організації в системі наддержавного регулювання світового господарства Опрацювання лекційного матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки семестрової контрольної роботи з дисципліни та до підсумкового семестрового контролю	4
7	Тема 7. Міжнародні організації у сфері безпеки Написати есе на тему: «Вплив міжнародних організацій на рівень безпеки в певній країні». Кожен здобувач вищої освіти самостійно обирає державу для написання роботи.	4
8	Тема 8. Проблеми та перспективи співробітництва України з міжнародними організаціями. За допомогою лекційного матеріалу, офіційного сайту Держкомстату та законодавчої бази України, оцінити проблеми та перспективи співробітництва держави з міжнародними організаціями.	4
	Разом	42

Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання в межах дисципліни «Міжнародні організації» навчальним планом не передбачене.

3. Питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти, для контрольних робіт передбачених навчальним планом:

ЗРАЗКИ ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

1. Види рішень міжнародних організацій та процес. Процедура прийняття рішень.
2. Сутність, види та функції міждержавних організацій.
3. Роль неурядових організацій в системі регулювання міжнародних економічних відносин.
4. ООН: структура організації, головні органи і їх компетенція.

ЗРАЗОК ПІДСУМКОВОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ

Варіант 1

1. Система міжнародних організацій з регулювання світової торгівлі.
2. Організація Економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР): дата, цілі створення і діяльність організації.
3. Підходи до визначення поняття «міжнародна організація». Критерії віднесення організації до категорії «міжнародна»?

ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З ДИСЦИПЛІНИ «Міжнародні організації»

1. Механізм регулювання міжнародних економічних відносин.
2. Координація економічних дій в міжнародних відносинах: об'єкти, види.
3. Історія виникнення та етапи розвитку міжнародних організацій.
4. Основні риси сучасного етапу розвитку міжнародних організацій.
5. Підходи до визначення поняття «міжнародна організація». Критерії віднесення організації до категорії «міжнародна»?
6. Види міжнародних організацій, їх спільні і відмінні риси.
7. Міжнародні конференції та їх класифікація.

8. Типи міжнародних організацій і їх особливості.
9. Право міжнародних організацій, його види і суть.
10. Розподіл повноважень між міжнародними організаціями та їх членами.
11. Сутність наднаціональних міжнародних організацій та механізм їх впливу на країни-члени.
12. Види рішень міжнародних організацій та процес. Процедура прийняття рішень.
13. Методи і технічні прийоми прийняття рішень в міжнародних організаціях.
14. Технічні прийоми прийняття рішень в міжнародних організаціях.
15. Поняття та статус міжнародних службовців міжнародних організацій.
16. Правові основи створення та функціонування постійних представництв держав-членів при міжнародних організаціях.
17. Правові основи створення та функціонування місій постійних спостерігачів при міжнародних організаціях.
18. Сутність, види та функції міждержавних організацій.
19. Порядок створення міждержавних організацій.
20. Організаційні структури міжнародних організацій.
21. Міжнародні неурядові організації: правовий статус, сутність, види, форми діяльності.
22. Роль неурядових організацій в системі регулювання міжнародних економічних відносин.
23. Участь України і міжнародних неурядових організаціях.
24. Історія створення Міжнародного комітету Червоного Хреста. Організаційні засади діяльності, інституційна структура та функції.
25. Міжнародний олімпійський комітет: основні завдання та організаційна структура.
26. Організація Економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР): дата, цілі створення і діяльність організації.
27. Європейський Союз: історія створення, членство та організаційна структура.
28. Основні засади та цілі діяльності ЄС.

29. Сучасний стан співробітництва України з Європейським Союзом.
30. Правові основи співробітництва України з Європейським Союзом.
31. Створення Європейської Асоціації Вільної Торгівлі (ЄАВТ). Членство у ЄАВТ та основні цілі.
32. Створення Центральноєвропейської ініціативи (ЦЄІ). Членство та основні цілі діяльності.
33. Участь України в ЦЄІ.
34. Співдружність Незалежних Держав (СНД): історія створення, проголошені цілі і принципи діяльності, міжнародні угоди між членами.
35. Створення субрегіональних угруповань в СНД.
36. Організація Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС): історія створення, склад, цілі і напрямки співробітництва.
37. ГУАМ: історія та мета створення. Еволюція та сучасний стан діяльності.
38. Європейський економічний простір: мета створення, принципи організації, перспективи розвитку.
39. Азіатсько-Тихоокеанське економічне співробітництво (АТЕС): дата і цілі створення, склад, діяльність, перспективи розвитку.
40. Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН): історія створення, мета, сучасна діяльність.
41. Ліга арабських держав: історія створення склад, діяльність.
42. Карибське співтовариство і Карибський спільний ринок (Каріком).
43. Історія створення, цілі та принципи діяльності ООН.
44. ООН: структура організації, головні органи і їх компетенція.
45. Фінансове забезпечення діяльності ООН.
46. Реформування ООН.
47. Призначення регіональних економічних комісій ООН. Європейська економічна комісія (ЄЕК) і напрями її діяльності.
48. Спеціалізовані установи ООН, специфіка їх статусу. Основні спеціалізовані установи в економічній сфері діяльності.
49. Програми і робочі органи ООН, специфіка їх статусу. Основні програми і робочі органи в сфері економіки.
50. Історія та сучасний стан співробітництва України з ООН.

51. Система міжнародних організацій з регулювання світової торгівлі.
52. Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД): дата, мета створення, діяльність.
53. Міжнародна торговельна палата (МТП): створення, членство, діяльність.
54. Африканські регіональні організації торговельного спрямування.
55. Американські регіональні організації торговельного спрямування.
56. Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК): цілі створення, організаційна структура, діяльність.
57. Північноамериканська зона вільної торгівлі (НАФТА): історія та мета створення, членство, діяльність.
58. Південний спільний ринок (МЕРКОСУР).
59. Міжнародні товарні організації: специфіка утворення та функціонування, перелік основних організацій.
60. Міжнародна організація із стандартизації (ІСО): дата і мета створення, організаційна структура, напрямки діяльності.
61. Міжнародна електротехнічна комісія (МЕК).
62. ГАТТ: цілі, функції та принципи організації, процедура ведення багатосторонніх торговельних переговорів, результати Уругвайського раунду.
63. Світова організація торгівлі (СОТ): організаційна структура, механізм приєднання до СОТ.
64. Приєднання України до СОТ.
65. Особливості регулювання торгівлі послугами згідно до договорів Уругвайського раунду.
66. Основні положення Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. (ТРИПС).
67. Галузеві міжнародні організації.
68. Система міжнародних валютно-кредитних організацій.
69. Передумови і мета створення Міжнародного валютного фонду (МВФ)
70. МВФ: членство та організаційна структура.
71. Цілі діяльності МВФ, функції та механізми фінансування.
72. Членство України у МВФ. Еволюція, напрямки, поточний стан та перспективи співробітництва України з МВФ.

73. Група Світового банку.
74. Розподіл функцій між МВФ та Світовим банком
75. Створення Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР). Основна мета діяльності МБРР, членство та організаційна структура.
76. Джерела фінансових ресурсів МБРР. Цілі діяльності МБРР, види та умови надання кредитів.
77. Еволюція, поточний стан, напрямки та перспективи співробітництва України з МБРР.
78. Створення Міжнародної асоціації розвитку (МАР). Основна мета та умови отримання кредитних коштів МАР.
79. Створення Міжнародної фінансової корпорації (МФК). Основна мета та умови отримання кредитних коштів МАР.
80. Цілі діяльності МФК, функції та механізми фінансування.
81. Членство України у МФК. Напрямки, поточний стан та перспективи співробітництва України з МФК.
82. Створення Багатостороннього агентства з гарантування інвестицій (БАГІ). Основна мета діяльності та механізми досягнення цілей.
83. Створення Міжнародного центру з урегулювання інвестиційних спорів (МЦУІС). Основна мета та напрями діяльності.
84. Створення Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР). Основна мета створення та структура капіталу.
85. Основні функції та умови кредитування ЄБРР.
86. Організаційні та процедурні засади Європейського банку реконструкції та розвитку щодо розгляду, підготовки та реалізації проектів в Україні.
87. Поточний стан та перспективні напрямки співробітництва України з ЄБРР.
88. Створення Європейського інвестиційного банку (ЄІБ). Членство та основні задачі діяльності ЄІБ.
89. Поточний стан та перспективні напрямки співробітництва України з ЄІБ.
90. Створення Північного інвестиційного банку (ПІБ). Членство та основні задачі діяльності ПІБ.
91. Поточний стан та перспективні напрямки співробітництва України з ПІБ.

92. Створення Чорноморського банку торгівлі і розвитку (ЧБТР). Основна мета створення та напрями діяльності.
93. Поточний стан та перспективні напрямки співробітництва України з ЧБТР.
94. Правове забезпечення підготовки та реалізації проектів міжнародних фінансових організацій в Україні.
95. Створення Банку міжнародних розрахунків (БМР). Основна мета створення та функції.
96. Організації з регулювання зовнішньої заборгованості: Паризький клуб, Лондонський клуб.

Завдання семестрового заліку

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40.

Час виконання – до 80 хвилин.

Вміст залікового білета й оцінювання відповідей на заліку:

Теоретичне питання – 20 балів (2x10).

Тести – 20 балів (10 тестових завдань x 2 бали).

2. Який з нижче перерахованих критеріїв «відбору» країн до ЄС не є обов'язковим:

- а) існування демократичного суспільства, забезпечення прав людини та національних меншин;
- б) верховенство закону;
- в) досягнення сталих темпів економічного зростання не менше 3% ВВП на рік;
- г) наявність ринкової економіки та здатності витримувати конкурентний тиск з боку країн-членів;
- д) нічого з вищенаведеного.

3. Договір про Європейський Союз чинний ...

- а) протягом безмежного періоду часу;
- б) до 14 квітня 2014 року;
- в) поки Європейський Парламент не узгодить конституцію;
- г) до початку міжурядової конференції з питань реформування договору про Європейський Союз;
- д) поки кількість країн не буде перевищувати 35.

4. Яке з перерахованих нижче тверджень про Амстердамський договір не є вірним?

- а) основи Амстердамського договору були закладені ще в Маастрихтському договорі;
- б) це останній договір, який фактично завершив процес європейської інтеграції;
- в) Амстердамський договір, так само як і Маастрихтський, є рамковою угодою, яка увібрала в себе суттєві доповнення існуючих досі європейських договорів (Євратом, ЄОВС, ДЄС);
- г) Амстердамський договір відкрив перед ЄС нові сфери діяльності;
- д) все з вищенаведеного не є вірним.

5. Скільки країн складає Європейський Союз?

- а) 15;
- б) 28;
- в) 25;
- г) 28;
- д) 27.

6. Яке з тверджень про ЄС можна вважати вірним:

- а) поняття Євросоюз є результатом переговорів глав держав та урядів ЄС на початку 90-х років;
- б) договір про ЄС набув чинності у 1997р. в результаті підписання Амстердамського договору;
- в) для ЄС властиво поєднання двох форм: інтеграції та співробітництва між державами;
- г) ЄС є абсолютно абстрактним поняттям;
- д) лише відповіді в) і г) є вірними.

7. Європейський Парламент був вперше:

- а) призначений урядами країн-членів ЄС у 1997 році;
- б) обраний громадянами країн-членів ЄС у 1979 шляхом прямих виборів;
- в) сформований у 1979 шляхом делегування відповідного числа членів національних парламентів країн-членів;
- г) обраний громадянами Європи у 1997 за партійною приналежністю;
- д) призначений урядами країн-членів ЄС у 1979 році.

8. Резиденцією Європейського Парламенту є місто:

- а) Брюссель;
- б) Люксембург;
- в) Страсбург ;
- г) Франкфурт-на-Майні;
- д) Рим.

9. Економічний і Соціальний Комітет ЄС

- а) відповідає за спільну соціально-економічну політику країн-членів ЄС;
- б) знаходиться у Франкфурті-на-Майні;
- в) є дорадчим інститутом представництва інтересів країн-членів ЄС у сфері економічного та соціального життя;
- г) складається з міністрів економіки та соціального забезпечення країн-членів ЄС;
- д) всі відповіді вірні.

10. Рішення Суду ЄС:

- а) не можна відмінити;
- б) може анулюватися загальною палатою верховних суддів країн-членів ЄС;
- в) виконується тільки після попередньої згоди з Радою Міністрів;

г) можна відмінити, якщо за це проголосують не менше 90% членів Європейської Ради;

д) може бути анульованим Міжнародним Судом в Гаазі.